

6. Pôst a poslanie

Sk 9, 8-9.17-20; 13,1-3

*Šavol vstal zo zeme, otvoril oči, ale nič nevidel. Vzali ho teda za ruku a zaviedli do Damasku. **Tri dni nevidel a nejedol, ani nepil.** ... Ananiáš teda šiel a vošiel do domu, vložil naň ruky a povedal: "Brat Šavol, poslal ma Pán Ježiš, ktorý sa ti zjavil na ceste, keď si šiel sem, aby si zasa videl a aby ťa naplnil Duch Svätý." Hneď mu spadli z očí akoby lupiny a vrátil sa mu zrak. Tu vstal a dal sa pokrstiť. Potom prijal pokrm a zosilnel. Niekoľko dní zostal s učeníkmi v Damasku a hneď¹ v synagógach ohlasoval Ježiša, že je Božím Synom. ...*

*V antiochijskej cirkvi boli prorokmi a učiteľmi Barnabáš, Simeon, ktorého volali Niger, Lucius z Cyrény, Manaen, ktorý bol vychovaný s tetrarchom Herodesom, a Šavol. **Ako slúžili Pánovi a postili sa, povedal Duch Svätý:** "Oddel'te mi Barnabáša a Šavla na dielo, na ktoré som ich povolal." Oni sa postili a modlili, vložili na nich ruky a prepustili ich.*

¹ Podľa Gal 1,17 po zážitku obrátenia mal Pavol stráviť ešte čas na púšti v Arábii.

1. Deviata kapitola Skutkov nám približuje udalosť, ktorú všeobecne označujeme ako obrátenie sa sv. Pavla. Niektorí exegeti sa však prikláňajú k tomu, že by sa mala nazývať skôr povolaním sv. Pavla. Nemáme totiž v texte zachytené nijaké jeho uvažovanie alebo vnútorné pochody, ktoré ho viedli k tomu, aby prijal kresťanskú vieru, ktorú dovtedy prenasledoval.
2. To, čo nám prezentuje sv. Lukáš svojím textom má naozaj skôr ráz náhlej premeny, ktorá sa udiala v stretnutí sa so živou osobou. Pavol ako prenasledovateľ kresťanov musel byť dobre oboznámený s ich učením, ktoré sa koncentrovalo okolo Ježiša, ktorý zomrel a vstal z mŕtvych. On v tej chvíli pred Damaskom zažíva nečakané stretnutie, ako to opisuje v *1Kor 15 (a poslednému zo všetkých, ako nedochôdčaťu, zjavil sa aj mne)*.
3. Šavol, plný sily a istoty vo svojom počínaní, oslepne, už nejde sám vo svojom plnom sebedomedí, ako keď predstúpil pred veľkňaza v Jeruzaleme a pýtal si povolenia pre svoj zásah proti kresťanom (*Sk 9,2*) Jeho ostrý zrak, ktorým odhaľoval kresťanov sa ponoril do tmy. V tejto novej situácii neje ani nepije tri dni.
4. Pavol takto prežíva krátke, ale intenzívne obdobie, v ktorom sa odohráva jeho transformácia. Ak sa jesť a piť spája s nutnými starosťami, ale aj zábavami človeka ponoreného do tohto sveta, tak absencia pokrmu a pitia je symbolom prekročenia každodennosti, odmietania rozptýlenosti – v pôste sa človek zameriava len na to podstatné. V pôste Pavol prežíva to podstatné, a ako sme už spomenuli, aj jeho oči boli totálne umŕtvené, aby videl len to podstatné, to, čo je neviditeľné. Aj oči sa môžu postiť.
5. Vstupujeme do obdobia pôstu, ktorého význam je často podceňovaný a jeho uskutočňovanie málo hlboké a čisté. Lebo aj v pôstnych praktikách, tak ako aj vo všetkých náboženských úkonoch, vždy číhajú rôzne nástrahy: samolúbosť, presvedčenie, že Boh pre naše pôsty musí niečo urobiť, mylná predstava, že náboženské povinnosti nás oslobodzujú od služby bližnému v núdzi. Vždy znovu a znovu sa potrebujeme spolu s prorokom Izaiášom pozrieť na naše prežívanie pôstu, aby sme žili pravý pôst, ktorý sa páči Bohu (v ústraní si môžeme prečítať 58. kapitolu proroka Izaiáša, ktorý o tom krásne píše).
6. Vráťme sa však k sv. Pavlovi. Pôstom vstupuje do Cirkvi, ale už tento jeho vstup je poznačený veľkým povolaním. Učeník Ananiáš, ktorý dostáva – z jeho pohľadu – nebezpečnú úlohu priblížiť sa k veľkému prenasledovateľovi kresťanov, sa dozvedá, že *on je vyvolenou nádobou, aby zanesol jeho meno pohanom, kráľom i synom Izraela*. Môžeme teda obrazne dedukovať, že Pavlov pôst bol vyprázdnením jeho ako nádoby, aby mohol byť naplnený milosťami a schopnosťami plniť Pánovo poslanie.
7. V tejto perspektíve môžeme vidieť aj náš pôst. Odmietnime falošné nástrahy, ktoré ho ohrozujú a znehodnocujú a snažme sa zamerať náš pôst na hľadanie nášho poslanca. V 13. kapitole vidíme opis cirkevného pôstu, ktorý vyústil do nového odvážneho apoštolského projektu. Pôst slúžil na objavenie nositeľov nového poslanca (vyvolení boli Barnabáš a Pavol), ale aj na kladenie rúk a definitívneho mandátu Cirkvi pre týchto dvoch apoštolov, ohlasovateľov Kristovho mena.
8. Ako saleziánska rodina by sme sa mali postiť a modliť tak, aby nám Duch Svätý ukázal nové špeciálne cesty ohlasovania a tých, ktorí ich uskutočnia. Každá komunita, každé stredisko sa v tomto pôste môže stotožniť s komunitou v Antiochii. Aby pôst nebol pre pôst, aby nebol pre schudnutie, aby nebol len pre odstránenie chýb, ktoré prekážajú k „našej dokonalosti“, ale aby to bol pôst, ktorý nám pomôže objaviť, koho a pre akú službu si Pán uprostred nás volá.